

APSTIPRINĀTS

Latvijas Elektroenerģētiķu un
energobūvnieku asociācijas
Specializētā sertifikācijas centra
Personāla sertificēšanas shēmas komitejas
PSSK 17.05.2024.
Ekonomikas ministrijas skaņojums
EM 17.05.2024.

Latvijas Elektroenerģētiķu un Energobūvnieku asociācijas (LEEAA)

Specializētais sertifikācijas centrs (SpecSC)

NOLIKUMS

**par reglamentētā darbības sfērā sertificēta būvspeciālista patstāvīgās prakses
uzraudzību**

Terminu un saīsinājumu skaidrojums:

LEEAA - Latvijas Elektroenerģētiķu un Energobūvnieku asociācija;

SpecSC - Specializētais sertifikācijas centrs;

LEEAA SpecSC - Specializētais sertifikācijas centrs (SpecSC) ir LEEAA atsevišķa un neatkarīga struktūrvienība, ko Latvijas Nacionālais akreditācijas birojs (LATAK) ir akreditējis kā personāla sertifikācijas institūciju, kam ir piešķirtas tiesības veikt energobūvnieku sertificēšanu noteiktās elektroenerģētikas jomas nereglamentētajās sfērās un realizētu valsts deleģēto funkciju reglamentētajās sfērās būvspeciālistu kompetences novērtēšanu un patstāvīgās prakses uzraudzību.

BIS - Būvniecības informācijas sistēma;

Būvspeciālists - persona, kas ieguvusi patstāvīgās prakses tiesības (sertifikātu) enerģētikas jomā reglamentētās profesijās.

I. VISPĀRĪGAIS JAUTĀJUMS

1. Šis nolikums nosaka Latvijas Elektroenerģētiķu un energobūvnieku asociācijas Specializētā sertifikācijas centra (turpmāk LEEAA SpecSC) procedūru un nosacījumus, reglamentētās darbības sfērās sertificēto būvspeciālistu patstāvīgās prakses uzraudzības procesa nodrošināšanai atbilstoši Ministru kabineta 2018. gada 20. marta noteikumiem Nr. 169 „Būvspeciālistu kompetences novērtēšanas un patstāvīgās prakses uzraudzības noteikumi” (turpmāk - noteikumi Nr. 169), Ekonomikas ministrijas vadlīnijām būvspeciālistu kompetences pārbaudes iestādēm par būvspeciālistu kompetences novērtēšanu un patstāvīgās prakses uzraudzību (apstiprinātas ar EM 2018. gada 23. augusta rīkojumu Nr.2.17-1/2018/52) kā arī, ievērojot standartu LVS EN/ISO 17024:2013 - „Atbilstības novērtēšana. Vispārīgās prasības personu novērtēšanas institūcijām”.

II. BŪVSPECIĀLISTU PATSTĀVĪGĀS PRAKSES UZRAUDZĪBAS IETVAROS LEEA SpecSC NOTEIKTĀS PROCEDŪRAS

- 2.1. LEEA SpecSC darbinieks katru gadu pēc 1.februāra **pārbauda**, vai saskaņā ar MK noteikumu Nr.169 44.7. apakšpunktā minēto, būvspeciālists ir samaksājis patstāvīgās prakses uzraudzības gada maksu (turpmāk - **uzraudzības maksājums**):
 - 2.1.1. ja būvspeciālists ir samaksājis uzraudzības maksājumu, LEEA SpecSC darbinieks veic nepieciešamo datu ievadi BIS sadaļā "Uzraudzības maksājums";
 - 2.1.2. ja būvspeciālists nav samaksājis uzraudzības maksājumu, LEEA SpecSC pamatojoties uz MK noteikumu Nr.169 46. punktu, rakstiskā veidā pieprasa būvspeciālistam 30 dienu laikā veikt nepieciešamo maksājumu.
- 2.2. Pēc noteiktā termiņa beigām LEEA SpecSC darbinieks atkārtoti pārbauda, vai būvspeciālists ir samaksājis uzraudzības maksājumu:
 - 2.2.1. ja būvspeciālists ir samaksājis uzraudzības maksājumu, tad LEEA SpecSC darbinieks veic nepieciešamo datu ievadi BIS sadaļā "Uzraudzības maksājums";
 - 2.2.2. ja būvspeciālists nav samaksājis uzraudzības maksājumu, tad saskaņā ar MK noteikumu Nr.169 51.2. apakšpunktu LEEA SpecSC vadītāja pieņem lēmumu par būvprakses sertifikāta darbības sfēras apturēšanu līdz uzraudzības maksājuma pilnīgai samaksai.
- 2.3. LEEA SpecSC vadītājas norīkotais eksperts ne retāk kā reizi piecos gados (vismaz 1 mēnesi pirms piecu gadu pārbaudes cikla beigām) plānveidīgi **pārbauda informāciju BIS par katra būvspeciālista pēdējo piecu gadu periodā**:
 - 2.3.1. veikto patstāvīgo būvpraksi (MK noteikumu Nr.169 44.6. apakšpunkts);
 - 2.3.2. veikto profesionālo pilnveidi (MK noteikumu Nr.169 44.5. apakšpunkts);
 - 2.3.3. pieejamo informāciju par maznozīmīgiem būvspeciālista profesionālās darbības pārkāpumiem;
 - 2.3.4. pārbauda elektroietaišu projektēšanas būvspeciālista vienu izstrādātu būvprojektu katrā sprieguma līmenī (līdz 1 kV, no 1 kV līdz 35 kV, no 110 kV līdz 400 kV) vai tā attiecīgo sadaļu, kuru būvspeciālists izstrādājis un parakstījis, un par kuru ir veikta atzīme par projektēšanas nosacījumu izpildi.
- 2.4. LEEA SpecSC katru gadu plānveidīgi **veic padziļināto būvprakses uzraudzības** procedūru uz riska analīzes pamata (VRR1 10) 1 procenta apmērā no kopējā sertificēto būvspeciālistu skaita katrā darbības sfērā:
 - 2.4.1. LEEA SpecSC vadītāja norīkoti eksperti elektroietaišu izbūves darbu vadīšanas un būvuzraudzības darbības sfērās, izvēlas vienu, pēc nejaušības principa būvobjektu, kurā aktīvi notiek elektroietaišu izbūves darbi un objektā uz vietas pārbauda vai būvspeciālists savus profesionālos pienākumus veic atbilstoši normatīvo aktu prasībām. Par veikto pārbaudi eksperts sagatavo protokolu un iesniedz to LEEA SpecSC vadītājam.
 - 2.4.2. LEEA SpecSC vadītājas norīkoti eksperti elektroietaišu projektēšanas darbības sfērā izvēlas vienu, pēc nejaušības principa, elektroietaišu būvprojektu/darbu, kuru būvspeciālists izstrādājis/veicis pārskata periodā un veic padziļinātu pārbaudi par atbilstību normatīvo aktu prasībām, ietverot būtisko raksturlielumu aprēķinu pārbaudi. Par veikto pārbaudi eksperts sagatavo protokolu un iesniedz to LEEA SpecSC vadītājam.
 - 2.4.3. Ja šī nolikuma 2.4.1. un 2.4.2. apakšpunktā minētajā gadījumā protokolā ir konstatētas būvspeciālista profesionālās darbības neatbilstības vai pārkāpumi, LEEA SpecSC vadītāja uzdod sākt būvspeciālista pārkāpumu izvērtēšanu saskaņā ar LEEA SpecSC kārtību "Sūdzību un apelāciju izskatīšanas kārtība".
- 2.5. LEEA SpecSC pastāvīgi pēc būtības **izvērtē sūdzības** un saņemto informāciju par būvspeciālista iespējamiem pārkāpumiem saskaņā ar LEEA SpecSC kārtību par "Sūdzību

un apelāciju izskatīšanas kārtība”.

2.6. Būvspeciālistus padziļinātai pārbaudei izvēlas, vadoties pēc šādiem riskiem:

- 2.6.1. par būvspeciālistu LEEA SpecSC ir saņemta informācija par paviršību vai maznozīmīgu patstāvīgās būvprakses pārkāpumu;
- 2.6.2. uz aizdomu pamata iegūta objektīva informācija par profesionālās ētikas normu neievērošanu;
- 2.6.3. LEEA SpecSC nozīmētais eksperts ir konstatējis nepamatotu BIS datu bāzē ievadīto būvprakses vai profesionālās pilnveides informāciju;
- 2.6.4. iegūta informācija par iespējamu pārkāpumu, ka būvspeciālists pats nav kontrolējis, vadījis vai tieši izpildījis darbus, par kuriem viņš parakstījis kā atbildīgais būvspeciālists;
- 2.6.5. LEEA SpecSC padziļinātai pārbaudei būvspeciālistu izvēlās pēc nejaušības principa, pamatojoties uz risku analīzes rezultātiem.

2.7. LEEA SpecSC veicot būvspeciālista patstāvīgās prakses izvērtēšanu, pamatojoties uz saņemto informāciju vai sūdzību par iespējamām profesionālās darbības pārkāpumiem, MK noteikumu Nr.169 noteiktajā kārtībā var pieņemt sekojošus lēmumus:

- 2.7.1. par brīdinājuma izteikšanu;
- 2.7.2. par pienākumu LEEA SpecSC noteiktajā termiņā kārtot kompetences pārbaudi;
- 2.7.3. par būvprakses sertifikāta darbības sfēras apturēšanu uz laiku;
- 2.7.4. par būvprakses sertifikāta darbības sfēras anulēšanu;
- 2.7.5. par pārkāpuma lietas izbeigšanu, ja nav konstatēts vai konstatēts maznozīmīgs pārkāpums.

2.8. Pieņemto lēmumu LEEA SpecSC būvspeciālistam paziņo Paziņošanas likuma noteiktajā kārtībā un triju darbdienu laikā iekļauj būvspeciālistu reģistrā.

III. BŪVSPECIĀLISTA PIENĀKUMI BŪVPRAKSES SERTIFIKĀTA UZTURĒŠANAI

- 3.1. Būvspeciālistam saskaņā ar MK noteikumu Nr. 169 44.7. apakšpunktu ir pienākums, katru gadu līdz 1.februārim samaksāt patstāvīgās prakses uzraudzības gada maksu MK noteikumu Nr. 169 65.2. apakšpunktā un Ministru kabineta 05.03.2019. noteikumu Nr. 100 “Būvspeciālistu uzraudzības un kompetences novērtēšanas cenrādis” noteiktajā apmērā.
- 3.2. Būvspeciālistam saskaņā ar MK noteikumu Nr. 169 44.3. un 44.4. apakšpunktu ir pienākums būvspeciālistu reģistrā uzturēt aktuālu savu kontaktinformāciju un informāciju par izglītību, elektroniski pievienojot izglītību apliecinošu dokumentu (ja papildus iegūta ar enerģētiku saistīta izglītība).
- 3.3. Būvspeciālistam saskaņā ar MK noteikumu Nr. 169 44.6 apakšpunktu ir pienākums, pastāvīgi uzturēt BIS būvspeciālistu reģistrā aktuālu informāciju par veikto patstāvīgo praksi, norādot darba devēju, pasūtītāju, būvniecības lietas numuru (Latvijas Republikā veiktajiem darbiem), būves nosaukumu, ēkas galveno lietošanas veidu vai inženierbūves lietošanas veidu (saskaņā ar būvju klasifikāciju), būvniecības veidu, objekta adresi (ārpus Latvijas Republikas veiktajiem darbiem), būves grupu, darbu izpildes laiku, darbības sfēru, līdzdalības pakāpi, kā arī elektroniski pievienot šos darbus apliecinošus dokumentus, ja minētā informācija nav pieejama būvspeciālistu reģistrā. Attiecībā uz akadēmisko darbu augstākās izglītības iestādē ievada informāciju par akadēmiskā darba saturu un ilgumu un pievieno augstākās izglītības iestādes izziņu par veikto zinātniski pedagoģisko darbu;

Darbības sfēra	Praksi apliecinājošie dokumenti
Elektroietaišu izbūves darbu vadīšana un būvuzraudzības darbības sfēras	<i>BIS jāpievieno dokumentus, kas apliecina būvspeciālista reālu darbu norādītajā objektā, kā arī jāpievieno kāds no dokumentiem, kas apliecina elektroietaišu izbūves darbu uzsākšanas laiku un šo darbu nobeiguma laiku.</i>
Elektroietaišu projektēšanas darbības sfērā	<i>BIS jāpievieno dokumenti, kas pierāda būvspeciālista saistību ar norādīto projektu. Piemēram: būvatļauju ar atzīmi par projektēšanas nosacījumu izpildi. Projekta vispārīgo datu lapa, lapa, uz kuras ir būvspeciālista paraksts, izstrādātā projekta atbilstošā daļa ar aprēķiniem, kuru būvspeciālists ir izstrādājis un parakstījis. Apliecinājuma karti ar atzīmi par būvniecības ieceres akceptu būvvaldē. Izstrādātā projekta atbilstošā daļa, kuru būvspeciālists ir izstrādājis un parakstījis. Paskaidrojuma rakstu ar atzīmi par būvniecības ieceres akceptu būvvaldē. Izstrādātā projekta atbilstošā daļa, kuru būvspeciālists ir izstrādājis un parakstījis.</i>

- 3.4. Būvspeciālistam saskaņā ar MK noteikumu Nr. 169 44.5 apakšpunktu pastāvīgi uzturēt būvspeciālistu reģistrā aktuālu informāciju par apgūtajām profesionālās pilnveides programmām, semināriem un citiem kompetenci paaugstinošiem pasākumiem, norādot attiecīgā apliecinājošā dokumenta izdošanas datumu, derīguma termiņu, izdevēju, profesionālās pilnveides mācību programmas vai pasākuma nosaukumu un apjomu, kā arī pievieno šo dokumentu elektroniski, ja minētā informācija nav pieejama būvspeciālistu reģistrā;
- 3.5. Būvspeciālistam saskaņā ar MK noteikumu Nr. 169 44.2 apakšpunktu ir pienākums sniegt kompetences pārbaudes iestādei tās pieprasīto informāciju, kas nepieciešama būvspeciālista patstāvīgās prakses izvērtēšanai - Elektroietaišu projektēšanas būvspeciālistam pēc LEEA SpecSC pieprasījuma ir pienākums iesniegt LEEA SpecSC vai pievienot BIS sistēmā izvērtēšanai vienu izstrādātu būvprojektu vai tā attiecīgo sadaļu, kuru būvspeciālists izstrādājis un parakstījis, un par kuru ir veikta atzīme par projektēšanas nosacījumu izpildi.
- 3.6. Būvspeciālistam ir pienākums LEEA SpecSC noteiktajā termiņā kārtot būvspeciālista kompetences pārbaudi (turpmāk - eksāmens) atbilstoši MK noteikumu Nr. 169 40. punkta un 48.5. apakšpunkta prasībām un LEEA SpecSC kārtībā "Sūdzību un apelāciju izskatīšanas kārtība" noteiktai kārtībai šādos gadījumos:
- 3.6.1. ja pārbaudāmajā piecu gadu periodā būvspeciālists ir praktizējis mazāk nekā trīs gadus;
 - 3.6.2. ja pārbaudāmajā piecu gadu periodā būvspeciālistam LEEA SpecSC noteiktajā apjomā (šī nolikuma 4.3. apakšpunkts) nav bijuši kompetenci paaugstinoši (profesionālās pilnveides) pasākumi sertifikātā norādītajā jomā un darbības sfērā;
 - 3.6.3. ja būvspeciālistam, pamatojoties uz MK noteikumu Nr.169 50. punktu, brīdinājums par profesionālās darbības pārkāpumiem piecu gadu laikā izteikts divas reizes;
 - 3.6.4. ja būvspeciālistam saskaņā ar MK noteikumu Nr. 169 51.5. vai 51.6

apakšpunktu ir apturēta būvprakses sertifikāta darbības sfēra un būvspeciālists vēlas to atjaunot pēc norādītā apturēšanas termiņa beigām.

IV. PATSTĀVĪGĀS BŪVPRAKSES UN PROFESIONĀLĀS PILNVEIDES PIECU GADU PERIODA PĀRBAUDES KRITĒRIJI

- 4.1. Eksperts izvērtē būvspeciālista patstāvīgo praksi attiecīgajā darbības sfērā, sprieguma līmenī un virzienos – būvspeciālists piecu gadu laikā vismaz trīs gadus kompetences pārbaudes iestādes noteiktajā apjomā ir praktizējis būvspeciālista sertifikātā norādītajā jomā un darbības sfērā;
- 4.2. Eksperts izvērtē informāciju, vai būvspeciālistam ir konstatēti vairāki maznozīmīgi būvspeciālista profesionālās darbības pārkāpumi.
- 4.3. Eksperts izvērtē būvspeciālista veikto profesionālo pilnveidi un piešķir nosacītos kvalifikācijas punktus par šādām obligāti apgūstamām tēmām un apjomu:

1.tabula

Profesionālās pilnveides ietvaros 5 gadu perioda obligāti apgūstamās tēmas un apjoms		
(Vismaz 2 astronomiskās stundas atbilst 5 punktiem jeb 0.5 dienai)		
(Vismaz 4 astronomiskās stundas atbilst 10 punktiem jeb 1 dienai)		
Darbības sfēra	Pilnveides tēmas	Apjoms
Elektroietaišu projektēšana Elektroietaišu izbūves darbu vadīšana un būvuzraudzība	Par aktuālo būvniecības regulējumu un ar to saistītiem normatīvajiem aktiem un nozares standartiem (Būvniecības likums, Vispārīgie būvnoteikumi, Speciālie noteikumi specialitātē u.c. normatīvie akti), Eirokodekss.	20 punkti jeb 2 dienas
	Darba aizsardzība un ugunsdrošība.	10 punkti jeb 1 diena
	Sprieguma līmeņa un virzienu ietvaros sniedzama aktuāla inženiertehniskā informācija, tai skaitā: energoefektivitāte, energosistēmu (t.s. elektroapgādes, elektroinstalācijas) tehniskā ekspluatācija, elektroapgādes ārējas un iekšējas ieceres dokumentācijas daļas tāmēšana, par būvdarbu tehnoloģijām, konstrukcijām, to izstrādi un kļūdām būvdarbos, ieceres dokumentācijā un tehniskajos projektos.	70 punkti jeb 7 dienas

Darbības, kas pielīdzināmas profesionālajai pilnveidei		
Darbība	Apjoms	Pielīdzināmās pilnveides tēmas un apjoms
Darbs būvspeciālistu sertifikācijas institūcijā kā ekspertam vai komisijā	vismaz 1 gads	Aizstāj obligāto tēmu par aktuālo būvniecības regulējumu.
1.un 2. līmeņa augstākās profesionālas izglītības noslēguma darbu vadība vai recenzēšana (enerģobūvniecībā)	1 diplomands	Aizstāj obligāto tēmu 5 kvalifikācijas punktu apmērā atbilstoši diplomprojekta tēmai
Darbs 1.un 2. līmeņa augstākās profesionālas izglītības noslēguma darbu valsts pārbaudes komisijā (enerģobūvniecībā)	vismaz 1 gads	Aizstāj obligātās tēmas par aktuālo būvniecības regulējumu un būvdarbu tehnoloģijām, konstrukcijām, to izstrādi un kļūdām būvdarbos
Administratīvais darbs (uzņēmuma vadītājs, virziena vadītājs, tehniskais direktors vai līdzvērtīgs vadītāja līmenis) ar enerģobūvniecību saistītā uzņēmumā vai institūcijā	vismaz 2 gadi	Aizstāj obligātās tēmas par aktuālo enerģobūvniecības regulējumu 50% apmērā.
Piedalīšanās ar nozari saistītajos semināros, konferencēs un izstādēs	pasākumi (lielāks pasākumu skaits kvalifikācijas punktu skaitu nemaina)	Kvalifikācijas punktu apmērā atbilstoši semināru un konferenču tēmām (dalība izstādēs kā apmeklētājam profesionālajā pilnveidē netiek ieskaitīta)
Piedalīšanās ar nozari saistītajās apmācības	vismaz 1 gads	Kvalifikācijas punktu apmērs atbilstoši apmācības tēmai
Pedagoga prakse 1. un 2. līmeņa augstākās profesionālas izglītības iestādēs vai citā ar elektrotehniku un inženiersistēmām saistītā mācību iestādē	vismaz 1 gads	Aizstāj obligāto tēmu atbilstoši studiju kursam, kas tiek pasniegts
Ar nozari saistītais zinātniskais darbs	1 darbs	Aizstāj obligāto tēmu atbilstoši zinātniskā darba tēmai
Papildus augstākās izglītības iegūšana ar nozari saistītā specialitātē pārskata periodā (saņemts diploms)	1 mācību programma	Aizstāj visas obligātās tēmas 50% apmērā.
Papildus augstākās izglītības iegūšana darba aizsardzībā pārskata periodā (saņemts diploms)	1 mācību programma	Aizstāj obligātās tēmas darba aizsardzībā un ugunsdrošībā.

V. PATSTĀVĪGĀS BŪVPRAKSES UN PROFESIONĀLĀS PILNVEIDES PIECU GADU PERIODA PĀRBAUDES KĀRTĪBA

- 5.1. Ja būvspeciālists nav ievadījis vai ir nepilnīgi ievadījis patstāvīgās prakses vai pilnveides informāciju, eksperts lūdz LEEA SpecSC pamatojoties uz MK noteikumu Nr.169 46. punktu, rakstiskā veidā pieprasīt būvspeciālistam 30 dienu laikā ievadīt būvspeciālistu reģistrā trūkstošo informāciju vai informēt LEEA SpecSC biroja administratori, ja patstāvīgā prakse vai pilnveide nav veikta un:
- 5.1.1. būvspeciālists 30 dienu laikā neizpilda noteiktās prasības LEEA SpecSC vadītāja pamatojoties uz MK noteikumu Nr.169 51.2. apakšpunktu pieņem lēmumu par darbības sfēras apturēšanu uz laiku līdz pilnīgai prasību izpildei;
 - 5.1.2. būvspeciālists 30 dienu laikā izpilda noteiktās prasības, eksperts veic atkārtotu patstāvīgās prakses un pilnveides informācijas pārbaudi.
- 5.2. Ja ekspertam rodas pamatotas šaubas par iesniegtās informācijas un dokumentu atbilstību sertifikācijas prasībām, tad viņš var rosināt LEEA SpecSC vadītāju norīkot ekspertu komisiju, kuras sastāvā ir vismaz divi atbilstošās darbības sfēras eksperti no LEEA SpecSC ekspertu saraksta, iesniegtās informācijas un dokumentu papildus izvērtēšanai.
- 5.3. Eksperts, ne vēlāk kā 10 darba dienu laikā no pirmreizējās pārbaudes uzsākšanas vai šī nolikuma 5.1.2 apakšpunktā minētās atkārtotās pārbaudes uzsākšanas, iesniedz LEEA SpecSC vadītājam atzinumu par būvspeciālista patstāvīgās prakses un pilnveides novērtējumu (turpmāk - atzinums).
- 5.4. Elektroietaišu projektēšanas, būvspeciālistiem eksperts papildus izvērtē viena izstrādātā būvprojekta/būvprojekta daļas atbilstību normatīvo aktu prasībām. Par veikto pārbaudi eksperts sagatavo atzinumu un iesniedz to LEEA SpecSC vadītājam.
- 5.5. Šī nolikuma 5.2 apakšpunktā minētajā gadījumā LEEA SpecSC vadītājam iesniedz protokolu, kuru parakstījuši visi ekspertu komisijas locekļi.
- 5.6. Ja būvspeciālists ir pilnībā izpildījis visas patstāvīgās prakses un pilnveides prasības, tad vadītāja pieņem rezolūciju par pārbaudes pabeigšanu un LEEA SpecSC darbinieks minēto informāciju ievada BIS.
- 5.7. Ja šī nolikuma 5.4 apakšpunktā minētajā gadījumā atzinumā ir konstatētas būvspeciālista profesionālās darbības neatbilstības vai pārkāpumi LEEA SpecSC vadītāja uzdod sākt būvspeciālista pārkāpumu izvērtēšanu saskaņā ar LEEA SpecSC kārtību "Sūdzību un apelāciju izskatīšanas kārtība".
- 5.8. Ja atzinumā norādīts, ka būvspeciālistam noteikumu Nr. 169 un šī nolikuma minētajā apjomā **nav konstatēta būvprakse vai pilnveide**, tad LEEA SpecSC vadītāja pieņem lēmumu uzaicināt būvspeciālistu LEEA SpecSC noteiktajā termiņā kārtot eksāmenu saskaņā ar šī nolikuma 3.6. apakšpunktā minēto.